

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	17. juni 2021

Sak 068-2021

Oslo universitetssykehus HF – oppstart forprosjekt for ny sikkerhetspsykiatri

Forslag til vedtak:

1. Styret tar status for ny regional sikkerhetsavdeling til orientering, og er tilfreds med at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt sin tilslutning til å bruke statlig reguleringsplan slik at prosjektet kan videreføres til forprosjekt i tråd med vedtak i sak 010-2018.
2. Styret tar til etterretning at det skal avklares oppgavefordeling i Oslo knyttet til lokal sikkerhet (LSA) og godkjenner at avklart kapasitet for lokal sikkerhetspsykiatri for Oslo universitetssykehus HF inkluderes i forprosjektet.
3. Styret ber om at det gjennomføres en utredning med involvering av fagpersoner, brukerrepresentanter, tillitsvalgte og vernetjenesten, for å avklare hva som er egnet lokalisering for regional seksjon for psykiatri og utviklingshemning/autisme (PUA). Styret ber administrerende direktør fremlegge beslutningsunderlaget for behandling i styret, etter behandling i styret i Oslo universitetssykehus HF.
4. Styret ber administrerende direktør komme tilbake til styret med beslutning om endelig styringsramme for prosjektet, etter første fase av forprosjektet hvor endelig kapasitet utredes og kostnadskalkyler oppdateres.
5. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å iverksette prosesser for erverv av nødvendige tomteareal. Erverv av tomt behandles som egen beslutning i styret når regulering er gjennomført.

Hamar, 10. juni 2021

Jan Frich
konstituert administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Denne saken er en oppfølging av styresak 010-2018 *Oslo universitetssykehus HF – status for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling*, hvor styret ga administrerende direktør fullmakt til å utarbeide mandat for videreføring av prosjektet til forprosjekt når reguleringssaken er nærmere avklart.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ga ultimo februar 2021 tilslutning til prosess for statlig regulering for regional sikkerhetsavdeling på Ila sør, på anmodning fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Saken gir en orientering om grunnlaget for å videreføre prosjektet til forprosjektfase.

I saken foreslås en utvidelse av virksomhetsinnholdet som er forutsatt for etappe 1, med anbefaling om at dette legges til grunn for skisser og utredninger i forprosjektet. Saken gir videre en orientering om de vurderinger som er gjort knyttet til valg av entreprisemodell for prosjektet.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Bakgrunn

Ny regional sikkerhetsavdeling inngår i det framtidige målbildet for videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF, som styret i Helse Sør-Øst RHF sluttet seg til i styresak 053-2016.

Styret fattet i sak 070-2017 *Konseptrapport for ny regional sikkerhetsavdeling*, følgende vedtak:

1. *Styret i Helse Sør-Øst RHF godkjenner konseptrapport for ny regional sikkerhetsavdeling.*
2. *Styret mener det er svært viktig å etablere nye lokaler til regional sikkerhetsavdeling og anbefaler at ny regional sikkerhetsavdeling sammen med regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri prioriteres for utbygging på Ila.*
3. *Styret ber om at lokalisering av utbyggingstrinn 2 vurderes nærmere høsten 2017 slik at det blir avklart om samlokalisering på Ila er mulig. Sak om dette fremlegges styret i desember 2017 før oppstart av forprosjekt.*
4. *Styret ber om at den videre planlegging og gjennomføring tilrettelegges med oppstart av forprosjekt i januar 2018 med planlagt ferdigstillelse av etappe 1 medio 2021.*
5. *Styret i Helse Sør-Øst RHF legger til grunn at prosjektet skal utvikles innenfor følgende kostnadsramme (prisnivå januar 2017):*
 - a. *Prosjektkostnad (P50): 826 MNOK*
 - b. *Ikke-byggnær IKT: 36 MNOK*
 - c. *Tomtekostnad: 50 MNOK*
 - d. *Tilpasninger til tomt: 50 MNOK*

6. Styret ber administrerende direktør om å søke Helse- og omsorgsdepartementet om lån i henhold til gjeldende retningslinjer slik at prosjektet sikres finansering.
7. Styret ber om at det i det videre arbeidet søkes etter å etablere fleksible, robuste og nøkterne løsninger som bidrar til å redusere usikkerhet og gjennomføringsrisiko.
8. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å utarbeide mandat for det videre arbeid og etablere et eget prosjektstyre for videreføringen av prosjektet.
9. Styret ber om at Oslo universitetssykehus HF gjennom forprosjektfasen utarbeider konkrete gevinstrealiseringsplaner som kan måles og følges opp også etter at bygget er tatt i bruk.

Stemmeforklaring fra styremedlemmene Grimsgaard og Øverland:

Et samstemt fagmiljø mener at det er store gevinster både faglig og økonomisk ved å samlokalisere RSA, PUA og lokal sikkerhetsavdeling. Dette vil også gi en raskere avvikling av uegnede lokaler på Dikemark. Disse styremedlemmene legger til grunn at samlokalisering skal være det overordnede målbildet.

I løpet av høsten 2017 ble det på bakgrunn av styrets vedtak gjennomført tilleggsutredninger for å optimalisere plassering på tomten, og for å avklare om samlokalisering med lokal sikkerhetspsykiatri (LSA) og seksjon for psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) på Ila ville være mulig.

Styret ble orientert om tilleggsutredningene i sak 010-2018 Oslo universitetssykehus HF – status for etablering av ny regional sikkerhetsavdeling, og fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Styret tar status for ny regional sikkerhetsavdeling til orientering.
2. Administrerende direktør gis fullmakt til å utarbeide mandat for videreføring av prosjektet til forprosjekt når reguleringssaken er nærmere avklart.
3. Administrerende direktør gis fullmakt til å vurdere egnet tidspunkt for etablering av prosjektstyre.

Tilleggsutredningen viste en konseptuell løsning for bygget som var bedre tilpasset tomten og tilstøtende naboer enn hva som tidligere var vist i konseptfaserapporten. Det ble samtidig vist at det er mulig å etablere også utbyggingstrinn 2 på Ila. Styret ble videre orientert om at det ikke var grunnlag for å starte et forprosjekt før reguleringsprosessen med Bærum kommune var nærmere avklart.

Styret ved Oslo universitetssykehus HF behandlet 7. juni 2021 sak 40/2021 Samlet helhetlig utbygging av Ny sikkerhetspsykiatri og fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Styret tar redegjørelsen om vurdering av alternative utbyggingsmodeller av Ny sikkerhetspsykiatri til orientering.
2. Styret viser til foregående vedtak i saken (Sak 37-2017) og opprettholder sin anbefaling om samlet utbygging.
3. Styret ber om at Helse Sør-Øst viderefører programmet til forprosjekt, der det gis rom for også å inkludere Regional seksjon psykiatri, utviklingshemming/autisme.
4. Styret ber om at det gjennomføres en utredning av endelig plassering av Regional seksjon psykiatri, utviklingshemming/autisme høsten 2021, i tett samarbeid med brukerrepresentanter og fagmiljø.

2.2 Reguleringsprosess

Arbeidet med reguleringsplan for et tomtealternativ sør for Ila fengsel ble igangsatt i samråd med Bærum kommune. Styret er gjennom tertialvis rapportering for regionale byggeprosjekter (sakene 063-2019, 034-2020, 061-2020 og 114-2020) holdt orientert om risikoer og utfordringer knytte til reguleringsprosessen. Planen om å lokalisere regional sikkerhetsavdeling til Ila sør møtte lokal motstand, og i det fastsatte planprogrammet la kommunen til grunn at det også skulle utredes et tomtealternativ nord for Ila fengsel. I tråd med fastsatt planprogram ble det derfor utarbeidet forslag til reguleringsplan-alternativer både sør og nord for fengselet. De to planforslagene ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i oktober 2019.

Begge alternativene ligger innenfor markagrensen og krever behandling etter markaloven. Klima- og miljødepartementet ga i januar 2018 tillatelse etter markaloven til oppstart av planarbeid for ny regional sikkerhetsavdeling ved Ila. Planutvalget i Bærum vedtok ved 2. gangs behandling av planforslaget i juni 2020 at alternativ Ila nord skulle legges til grunn for videre regulering. Ila nord ville krevd støydempende tiltak ved Løvenskioldbanen skytesenter, med et eget støyisolert skytteranlegg. Kommunen skisserte en flerårig prosess for dette.

Helse- og omsorgsdepartementet anmodet i brev av 10. februar 2021 Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å bruke statlig reguleringsplan. Kommunal- og moderniseringsdepartementet gir i brev 25. februar 2021 tilslutning til at planarbeidet for regional sikkerhetsavdeling i Helse Sør-Øst behandles som statlig reguleringsplan etter plan- og bygningsloven § 6-4. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurderer at det i denne saken hvor det er konflikt mellom lokale og nasjonale interesser, er hensiktsmessig å ta i bruk statlige planvirkemidler for gjennomføring av reguleringsprosessen.

2.3 Oppstart av forprosjekt

Tilslutning til bruk av statlig reguleringsplan innebærer at Kommunal- og moderniseringsdepartementet ved planavdelingen nå viderefører arbeidet med reguleringsprosessen. Risiko knyttet til regulering er som følge av dette redusert. Det er likevel fortsatt usikkerhet til hvor lang tid den videre reguleringsprosessen vil ta og hvilke eventuelle rekkefølgebestemmelser som kan medføre kostnader for Helse Sør-Øst RHF.

I henhold til mandatet for konseptfasen ble det også utredet mulighet for å samlokalisere lokal sikkerhetspsykiatri og regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) i en senere utbyggingsetappe.

Etappe 1 omfattet virksomhetene:

- Regional sikkerhetsavdeling (32 plasser)
- Regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri

Etappe 2 omfattet virksomhetene:

- Lokal sikkerhetspsykiatri (25 plasser)
- Regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (12 plasser)

Styret ga i styresak 070-2017 administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF fullmakt til å utarbeide mandat for det videre arbeidet, og etablere et eget prosjektstyre for videreføringen av prosjektet. Styret godkjente i samme sak å prioritere utbygging av

regional sikkerhetsavdeling og regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri.

Prosjektet er gitt lån i statsbudsjettet for 2021 med 830 millioner kroner. En helhetlig vurdering, og særskilt en vurdering av behovet for å få virksomheten flyttet over i nye lokaler, tilsier at det er grunnlag for å videreføre prosjektet til forprosjektfase.

Lokal sikkerhetspsykiatri

Oslo universitetssykehus HF har i dag 20 døgnplasser for lokal sikkerhetspsykiatri, fordelt på 12 plasser tilhørende opptaksområdet til Oslo universitetssykehus HF og åtte plasser tilhørende Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet Sykehus. De nevnte plassene er lokalisert på Gaustad for Oslo universitetssykehus HF og Dikemark for de to private ideelle sykehusene. I tillegg leier Akershus universitetssykehus HF 10 plasser innen lokal sikkerhetspsykiatri, lokalisert på Gaustad.

Det ble i konseptfasen foretatt en demografisk framskriving av kapasitetsbehovet. Med bakgrunn i dagens opptaksområde ble det beregnet et behov for 25 døgnplasser i de lokale sikkerhetspsykiatriske enhetene i Oslo universitetssykehus HF i 2030. De ti plassene som i dag leies av Akershus universitetssykehus HF ble i konseptfasen ikke inkludert i dimensjoneringsgrunnlaget for nytt bygg.

Et arbeid i regi av Helse Sør-Øst RHF for å gjennomgå oppgavefordelingen i Oslo sykehusområde (jf. sakene 082-2015 og 052-2016) har pekt på muligheten for at Lovisenberg Diakonale Sykehus kan overta driften av 10 plasser tilhørende sykehusområdet for Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet Sykehus. Dersom denne overføringen gjennomføres, vil kapasitetsbehovet for lokal sikkerhetsavdeling reduseres fra 25 til 15 døgnplasser. Det tilkommer imidlertid fem døgnplasser som følge av at styret i sak 050-2019 vedtok at spesialisthelsetjenesteansvaret for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling av ruslidelser for bydelene Alna, Grorud og Stovner skal overføres samlet fra Akershus universitetssykehus HF til Oslo universitetssykehus HF. Samlet framskrevet kapasitetsbehov for lokal sikkerhetspsykiatri utgjør dermed 20 døgnplasser med forutsetningen om at pasienter i opptaksområdet til de to private ideelle sykehusene overføres til Lovisenberg Diakonale Sykehus.

Oslo universitetssykehus HF fremhever i sak 40/2021 at en samlokalisering av regional sikkerhetsavdeling (RSA) og lokal sikkerhetsavdeling (LSA) vil legge til rette for en dynamisk pasientflyt mellom ulike behandlings- og sikkerhetsnivåer, og gi et robust og samlet fagmiljø for retts- og sikkerhetspsykiatri. Det påpekes at virksomheten i dag drives i uhensiktsmessige og delvis kondemnabile lokaler. Videre påpekes det at en etappevis utbygging vil medføre vesentlig redusert gevinstpotensial og at en lang byggeperiode vil gi ulemper både for pasienter, ansatte og naboer. Oslo universitetssykehus HF ønsker å frigjøre areal på Gaustad sykehus som vil kunne benyttes til annet formål i byggeperioden før innflytting på Rikshospitalet i 2031.

Regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA)

Regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) har et regionalt ansvar for tilbud til personer med utviklingshemming og/eller autisme og samtidig alvorlig psykisk tilleggslidelse med store funksjonsvansker og høy voldsrisiko. 60-70 prosent av pasientene er underlagt tvungent psykisk helsevern, og andelen er økende.

Seksjonen har to døgnenheter med til sammen ti plasser, en spesialpoliklinikk for ambulante og polikliniske tjenester samt regional kompetansetjeneste for psykiatri, utviklingshemning/autisme. PUA tilbyr arenafleksible pasientforløp som kan bestå av døgnbehandling, polikliniske og ambulante tjenester. Pasientene som utredes og behandles har varierende funksjonsnivå og sykелighet. Den største gruppen har en mindre kompleks problematikk som kan utredes poliklinisk uten døgnkontinuerlig observasjon. En mindre gruppe har høy voldsrisiko og vil trenge et tilrettelagt døgn tilbud. PUA samarbeider med habiliteringstjenesten i fylkene, distriktpsikiatriske sentre (DPS), kommuner/bydeler og annen spesialisthelsetjeneste innen psykisk helsevern.

Oslo universitetssykehus HF har vist til faglige og driftsøkonomiske fordeler ved å samlokalisere PUA med regional og lokal sikkerhetspsykiatri på Ila.

I arbeidet med konseptfasen og tilleggsutredningen (2017/2018) kom det frem at brukerutvalgene for henholdsvis Oslo universitetssykehus HF og Helse Sør-Øst RHF var delt i synet på om PUA burde samlokaliseres med regional sikkerhetsavdeling. Brukerutvalget ved Oslo universitetssykehus HF var av den oppfatning at både regional sikkerhetsavdeling, lokal sikkerhetsavdeling og PUA bør samlokaliseres på Ila.

Brukerutvalget i Helse Sør-Øst RHF anbefalte at det ble utredet et alternativ hvor PUA ble samlokalisert med øvrig sykehusbasert psykisk helsevern i Nye Aker. Brukerutvalget mente at en slik utredning særlig må vurdere hvilken løsning som best vil legge til rette for helhetlige pasientforløp og redusere fare for stigmatisering.

I forbindelse med gjennomføring av konseptfasen høsten 2018 ble det utredet muligheter for alternative plasseringer av lokal sikkerhetspsykiatri og PUA på sykehusområdet til Nye Aker. Utredningen viste at det var vanskelig å finne gode skjermede uteområder for denne pasientgruppen, og at en slik avdeling ville komme i konflikt med gang og sykkeltrafikk fra trafikknutepunktet i Sinsenkrysset og hovedadkomsten til sykehuset. Utredningen viste også at en innplassering av LSA og PUA på Aker ville gi redusert mulighet for senere utvidelser på sykehusområdet. I tillegg ble det dokumentert vesentlig lavere økonomisk bæreevne enn om virksomheten er samlokalisert med regional sikkerhetsavdeling på Ila. På bakgrunn av nevnte utredning ble LSA og PUA ikke tatt med i de videre planene for Nye Aker.

Det er ulike synspunkter på hva som vil være den beste lokaliseringen for PUA. Helse Sør-Øst RHF anbefaler at det høsten 2021 gjennomføres en særskilt utredning av om PUA skal samlokaliseres med regional sikkerhetsavdeling, kompetansesenteret og lokal sikkerhetspsykiatri. Det foreslås at det på oppdrag fra Helse Sør-Øst RHF utnevnes en bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra relevant fagmiljø, brukerrepresentanter, tillitsvalgte og vernetjenesten. Både medisinskfaglige, miljøterapeutiske og etisk relevante problemstillinger skal belyses. Det skal videre gjøres en vurdering av driftsøkonomiske konsekvenser.

En rapport fra arbeidet skal gi grunnlag for å ta stilling til om PUA skal samlokaliseres med regional sikkerhetsavdeling, kompetansesenteret og lokal sikkerhetspsykiatri på Ila.

Justering av virksomhetsinnhold ved en eventuelt samtidig utbygging

Muligheten for at Lovisenberg Diakonale Sykehus kan overta driften av ti plasser tilhørende sykehusområdet for Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet sykehus, og overføring av fem plasser fra bydelene Alna, Grorud og Stovner tilsier en endring av behovet for nye plasser til lokal sikkerhetspsykiatri.

Opprinnelig var ferdigstillelse av etappe 2 planlagt til 2025. Den tidkrevende reguleringsprosess har medført at prosjektet kommer vesentlig senere i gang enn tidligere forutsatt, og for å hente inn denne forsinkelsen kan en samtidig utbygging av LSA og eventuelt PUA være mer hensiktsmessig enn det som fremgikk av tidligere vurderinger.

En samtidig utbygging vil videre legge til rette for at fraflytting og salg av Dikemark kan skje tidligere enn forutsatt. En flytting fra Gaustad sykehus vil legge til rette for større fleksibilitet for bruk av frigjorte lokaler i forbindelse med videreutvikling av det nye sykehuset i Gaustadområdet.

I tilleggsutredningen (styresak 10-2018) ble det påvist ulempekostnader knyttet til bygging i to trinn. Hovedforklaringen på den økte kostnaden er at byggeprosjektet skal mobiliseres to ganger, den totale byggetiden øker, byggevirkosomhet samtidig med full operativ drift vil medføre restriksjoner og ekstra krav til sikkerhet og vakthold, samt ekstra bygningsmessige kostnader for sammenkobling av etappe 1 og etappe 2.

Oslo universitetssykehus HF vurderer at det sannsynligvis vil være vanskelig å gjennomføre et senere byggetrinn uten å måtte flytte virksomheten til et annet midlertidig sted under byggeperioden. Det ble videre vurdert at en full samtidig utbygging kan ha en høyere reguleringsrisiko på grunn av økte krav til adkomst, parkering og gang- og sykkelvei.

Ved en samlet utbygging for regional og lokal sikkerhet for Oslo universitetssykehus HF, vil utredet konsept med regional sikkerhetsavdeling (32 døgnplasser) og regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri utvides med 20 plasser til lokal sikkerhetspsykiatri, som vist i tabellen under. Dette forutsetter at det ikke skal bygges plasser til lokal sikkerhetspsykiatri for Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet Sykehus. Dette forholdet skal avklares i løpet av juni 2021.

I påvente av en egen utredning knyttet til PUA, tas det her ikke stilling til om PUA skal samlokaliseres med den øvrige virksomheten.

Tabell 1: Virksomhetsinnhold jf. godkjent konseptrapport (styresak 070-2017) og anbefalt justert virksomhetsinnhold

	<i>Etappe 1</i>	<i>Etappe 2</i>	<i>Samtidig utbygging</i>
Godkjent for videreføring til forprosjekt (styresak 070-2017)	Regional sikkerhetsavdeling (32)		Regional sikkerhetsavdeling (32)
	Regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri		Regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri
Vist i konseptrapport som mulighet for utbyggingsetappe 2		Lokal sikkerhetspsykiatri (25)	Lokal sikkerhetspsykiatri (20)
		Regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (12)	
Antall døgnplasser	32	37	52

Anbefalt justert virksomhetsinnhold forutsetter at endringene lar seg tilpasse utbyggingskonseptet, tomten og reguleringsbestemmelsene.

Tilpasning til utbyggingsløsning

Tilleggsutredningen som ble utført i 2018 viste at det var mulig å innplassere et areal på om lag 15 000 kvm brutto fordelt på to utbyggingsetapper. Samtidig viste utredningen at dette må løses ved å bygge to til tre etasjer, noe som gjør at tidligere funksjonskrav om at alle funksjoner skal ligge på samme plan må fravikes.

Tabellen under viser hvordan prosjektert bruttoareal fordeler seg på henholdsvis utbyggingsetappe 1 og 2:

Tabell 2 Fordeling av areal på etappe 1 og etappe 2

<i>Etappe 1 – areal BTA</i>	<i>Etappe 2 – areal BTA</i>	<i>Sum areal BTA</i>
9 798	5 109	14 907

Tomtens beskaffenhet og fortsatt usikkerhet knyttet til regulering gjør at det vil være en fordel om det totale utbyggingsarealet reduseres noe. Med bakgrunn i at mulig justering av virksomhetsinnhold for etappe 2 tilsier en reduksjon av 17 døgnplasser (fra 69 til 52 plasser) vil arealbehovet bli redusert. Det er her ikke tatt stilling til om PUA skal lokaliseres til Ila.

Det vil som første del av forprosjektet bli utarbeidet et oppdatert skisseprosjekt i henhold til vedtatt virksomhetsinnhold for utbyggingen. Det foreligger illustrasjoner og plantegninger som viser løsningen med innplassering av lokal sikkerhetsavdeling, datert mai 2021.

Skissen under viser innplassering av etappe 1 i henhold til godkjent konsept (regional sikkerhetsavdeling med 32 plasser og regionalt kompetansesenter), samt 20 plasser for lokal sikkerhetspsykiatri.

Bilde 1: Illustrasjoner av RSA på Ila sør. Illustrasjonene er utarbeidet mai 2021 hvor lokal sikkerhets avdeling er i fløy til høyre. Fløyen er i to etasjer med totalt 20 plasser.

2.4 Økonomiske bæreevne og finansieringsplan

Prosjektkalkylen som lå til grunn for godkjent konsept er basert på de løsninger og kvaliteter som er beskrevet i skisseprosjektet, og viser en investeringskostnad på 912 millioner kroner (P50-estimat, prisenivå 2017). Full samtidig utbygging av etappe 1 og 2 viste en merkostnad på om lag 350 millioner kroner jf. tabell 3.

Gevinstene ble vurdert å være større ved en samtidig utbygging som følge av at dette gir mulighet for å kunne hente ut driftsøkonomiske synergier raskere enn ved en trinnvis utbygging.

Tabell 3 Prissatte effekter, investeringskostnad, finansiering og gevinstrealisering. Beløp i mill. kroner. Fra konseptrapporten i 2017.

	Full samtidig utbygging	Etappevis utbygging	Etappe 1 på Ila
Investeringskostnad (P50 inkl. tomt og infrastruktur)	1 266	1 322	912
Sum egenfinansiering (30 %)	380	396	274
Lån fra HOD (70 %)	886	925	638
Byggelånsrente	49	49	38
Gevinstrealisering (2030)	120	120	65

Investeringskalkyle, gevinster og økonomisk bæreevne vil bli oppdatert som første del av forprosjektfasen. Når endelig kapasitet er utredet og kostnadskalkyler er oppdatert, vil det fremmes sak for styret med oppdatert skisseprosjekt og forslag om endelig styringsramme (P50). Det vil da være etablert et grunnlag for å kunne søke om utvidet låneramme for prosjektet, på grunnlag av oppdatert kostnadsramme (P85).

2.5 Vurdering av entreprisemodell

For å komme videre med etablering av ny regional sikkerhetsavdeling på Ila har prosjektet gjort en vurdering av valg av entreprisemodell. Helse Sør-Øst RHF's prosjektorganisasjon vurderer at prosjektet har en størrelse og kompleksitet som tilsier at det er egnet for gjennomføring via en totalentreprise med samspill.

I en totalentreprise med samspill vil entreprenøren kontraheres tidligere enn i en normal totalentreprise. Samspillsfasen vil pågå med entreprenør, prosjekteringsgruppe og byggherre. Etter samspillsfasen vil prosjektet endres til en normal totalentreprise. Hensikten med å involvere totalentreprenøren tidlig er å redusere risikoen for omprosjektering. Entreprenørens kompetanse skal bidra til å prosjektere byggbare løsninger, samt at prosjekteringen styres mot løsninger som entreprenøren kan levere og som tilfredsstiller funksjon og kvalitet. I tillegg får prosjektet utnyttet kompetansen i hele verdikjeden (prosjektledelse, prosjekteringsgruppe og entreprenører) for bl.a. å utvikle smarte løsninger og få tilgang til entreprenørens innspill til innovasjon.

Beslutning om entrepriseform for prosjektet fattes av administrerende direktør.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Regional sikkerhetsavdeling holder til i dårlige bygg, noe som medfører utfordringer for driften, pasienter og ansatte. Helse Sør-Øst RHF har over flere år planlagt for en ny regional sikkerhetsavdeling. Flere tomter er vurdert, og det er et kritisk behov for å få gjennomført prosjektet.

Administrerende direktør er tilfreds med at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt sin tilslutning til å bruke statlig reguleringsplan.

Oslo universitetssykehus HF har ved flere anledninger bedt Helse Sør-Øst RHF om å vurdere å realisere de to utbyggingsetappene for sikkerhetspsykiatrien samtidig. Tilleggsutredningen som ble utført i 2018 viste at det var mulig å innplassere et areal på om lag 15 000 kvm brutto på tomten på Ila sør. Opprinnelig var en etappe 2 planlagt påbegynt i 2025. Med forsinkelsen som reguleringsprosessen har medført, har Oslo universitetssykehus HF påpekt flere forhold som tilsier at en samtidig utbygging fortsatt vil være hensiktsmessig. Det dreier seg både om behovet for å flytte fra dårlige og uhenksomme bygg og at det er ulemper ved en etappevis utbygging som påvirker både pasienter, ansatte og naboer til utbyggingsområdet. I tillegg kommer at investeringskostnaden forventes å bli lavere med en samlet løsning og at gevinstpotensialet i drift vil være høyere.

Administrerende direktør skal i løpet av juni 2021 avklare oppgavefordelingen i Oslo knyttet til lokal sikkerhet (LSA) og ber om at styret godkjenner at avklart kapasitet for lokal sikkerhetspsykiatri for Oslo universitetssykehus HF inkluderes i forprosjektet.

Når det gjelder regional seksjon psykiatri og utviklingshemming/autisme (PUA) er det ulike syn på om denne virksomheten bør samlokaliseres med regional og lokal sikkerhetsavdeling eller ikke. Administrerende direktør foreslår derfor at det på oppdrag fra Helse Sør-Øst RHF utnevnes en bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra relevant fagmiljø, brukerrepresentanter, tillitsvalgte og vernetjenesten for å utrede og vurdere egnet lokalisering av PUA. Det er nødvendig å vurdere og avklare en løsning for PUA ettersom denne virksomheten har driftsmessige avhengigheter til det øvrige fagmiljøet innen sikkerhetspsykiatri.

Administrerende direktør mener at avklaringen knyttet til reguleringsprosessen nå gir grunnlag for å videreføre prosjektet til forprosjektfase. Administrerende direktør vil i henhold til styrets vedtak i sak 010-2018 utarbeide mandat for forprosjektet og utnevne prosjektstyre.

Etappe 1 av prosjektet er godkjent og gitt lånetilsagn i statsbudsjettet for 2021. Administrerende direktør mener det er hensiktsmessig, når den endelige styringsrammen for prosjektet er besluttet, å søke Helse- og omsorgsdepartementet om en utvidet låneramme for prosjektet som grunnlag for en samlet utbygging. Når endelig kapasitet er utredet og kostnadskalkyler er oppdatert, vil det fremmes sak for styret med oppdatert skisseprosjekt og forslag om endelig styringsramme (P50). Det vil da være etablert et grunnlag for å kunne søke om en utvidet låneramme for prosjektet, på grunnlag av oppdatert kostnadsramme (P85).

Administrerende direktør vil etter en første fase av forprosjektet, hvor endelig kapasitet utredes og kostnadskalkyler oppdateres, komme tilbake til styret med beslutning om endelig styringsramme for prosjektet.

Administrerende direktør ber om fullmakt til å iverksette prosesser for erverv av nødvendige tomteareal. Erverv av tomt behandles som egen beslutning i styret når regulering er gjennomført.

Administrerende direktør vil holde styret orientert om utviklingen av forprosjektet og utredning om lokalisering av PUA.

Trykte vedlegg:

- Oslo universitetssykehus HF – Sak 2021 – 40-00 Samlet ny helhetlig utvikling av Ny regional sikkerhetsavdeling, 40-01 Risikoanalyse ny sikkerhetspsykiatri etappevis og samlet utbygging
- Oslo universitetssykehus HF – protokoll fra styremøte 07. juni 2021

Utrykte vedlegg:

- Ingen